

נדריס עט

עניין: הפרת הבעל – נדרי עינוי נפש ונדריס שבינו לבינה

פרשת מטות במדבר ל, יד
כָּל־נָדָר וְכָל־שְׁבִיעַת אִסָּר לְעֵנַת נֶפֶשׁ

רש"י במדבר פרק ל'

(יד) כל נדר וכל שבועת איסור וגו'. לפי שאמר שהענין מפר, יכול כל נדריס נמשמע, [כב] תלמוד לומר לענות נפש, אינו מפר אלא נדרי ענוי נפש בלבד, והס מפורשים במסכת נדריס: (טו) מיום אל יום. [כג] שלא תאמר מעת לעת, לכך נאמר "מיום אל יום", ללמדך

רבינו בחיי במדבר פרק ל'

(יד) כל נדר וכל שבועת אסר לענות נפש. למדך הכתוב כי מה שנתנה תורה רשות לבעל להפר נדרי אשתו אין זה בכל הנדריס שבעולם אלא דברים שיש בהן ענוי נפש, כגון שלא תרחץ ושלא תתקשט בבגדי צבעונין ושלא תאכל בשר ושלא תשתה יין ושלא תכחול ושלא תפרכס, וכיוצא בהן, ואפילו אסרה על עצמה פירות חנוני פלוני, יפר, וכל שכן שמפר דברים שבינו לבינה בעניני צניעות, ממה שכתוב בין איש לאשתו, ובשני ענינים אלו הוא שיש לבעל כח להפר לפי שהיא משועבדת לו בשני דברים, של ענוי נפש, שיראה אותה יפה ושלא תתענה ולא תצטער, וכמו שאמרו רז"ל (כתובות סא.) כי היא היתה אם כל חי (בראשית ג). לחיים נתנה ולא לצער, דברים שבינו לבינה אין צריך לומר שהיא משועבדת לו בהן, ובודאי כל הנודרת באותן שני ענינים על דעת בעלה היא נודרת כיון משועבדת לו בהן,

רמב"ן במדבר פרק ל'

(יד) כל נדר וכל שבועת אסר לענות נפש. "לפי שאמר שהבעל מפר, יכול כל נדריס במשמע, ת"ל לענות נפש, אינו מפר אלא נדרי ענוי נפש בלבד, והם המפורשים במסכת נדריס", לשון רש"י. ובלשון קצרה דבר הרב, כי הבעל מפר נדרי ענוי נפש והם כגון פירות העולם אסורים עלי, ואפילו נדרה שלא תטעום אחד מכל המינים (תוספתא נדריס פ"ו ה"ג), ומפר גם כן דברים שבינו לבינה אף על פי שאין בהם ענוי נפש כגון שלא אכחול ושלא אפקס ושלא אשמש מטתי, והם שאמר בהם (פסוק

גור אריה במדבר ל, יד

אותו עם נדרי עינוי נפש. ומהשתא יתורץ קושיית הרמב"ן, למה לא נקט גם כן דברים שבינו לבינה, דאין זה נקרא הפרה. ולישנא דמתניתין נקט¹⁰¹, דתנן (מריס עט.) 'אלו דברים שהבעל מיפר, דברים שיש בהן עינוי נפש. ומקשה בגמרא (סס עט.): שיש בהן עינוי נפש אין, שבינו לבינה לא, והתניא אפילו דברים שבינו לבינה מיפר, ומתוך, דברים שיש בהן עינוי נפש מיפר בין לעצמו בין לאחרים. שמע מינה שהתנא קורא¹⁰² 'הפרה' לדברים שיש בהן עינוי נפש, מפני שלעולם מיפר: [כב] מיום אל יום שלא תאמר מעת לעת. משמע ד"מיום אל יום" משמע דוקא באותו

נדרה", שאם יש רשות אחרים עליה¹⁰³, הבעל מפר: [כג] תלמוד לומר לענות נפש וכו'. ואף על גב דלא נדרי ענוי נפש בלחוד הוא מיפר, אלא אף דברים שבינו לבינה מיפר¹⁰⁴, כדאיתא בנדריס (עט:)¹⁰⁵, מכל מקום לא הוי דברים שבינו לבינה דומיא דענוי נפש; דנדרי ענוי נפש מיפר בין לעצמו ובין לאחרים, דאפילו נתן לה גט ונשאת לאחר מיפר¹⁰⁶. ואילו דברים שבינו לבינה אינו מיפר אלא לעצמו, אבל לאחרים לא הוי הפרה, ואם נתן גט ונשאת לאחר, הנדר¹⁰⁷ במקומו¹⁰⁸. ולכך לא סבירא ליה (לרש"י) דזה¹⁰⁹ נקרא הפרה¹⁰⁰, ולכך לא כלל